

Φεβρουάριος

Ακόμα κάνει κρύο, οι μέρες είναι ακόμη μικρές και βροχερές, ο καιρός είναι καταθλιπτικός, όμως ο Φλεβάρης δεν παύει να είναι (τυπικά τουλάχιστον) ο τελευταίος χειμωνιάτικος μήνας. Συν τοις άλλοις, είναι και μικρότερος.

Σίγουρα σας τρώνε τα χέρια σας για να αρχίσετε και πάλι να πιάνετε χώμα. Από τη μία οι Αλκυονίδες που μας εξέπληξαν και από την άλλη οι σκόρπιες ηλιόλουστες ημέρες που θα αρχίσουν να γίνονται πιο συχνές από δω και πέρα, πώς να αντισταθεί κανείς στον πειρασμό;

Εκμεταλλευτείτε τις ευκαιρίες που θα σας δώσει ο καιρός αλλά μην ξεγελαστείτε γιατί ο χειμώνας δεν τελείωσε ακόμα και ο Μάρτης συχνά επιφυλάσσει δυσάρεστες εκπλήξεις. Αν ο κουτσο-Φλέβαρος ή ο Μάρτης-γδάρτης μας φέρουν και πάλι χιόνια ή πολύ χαμηλές θερμοκρασίες, φροντίστε και πάλι να προφυλάξετε τα φυτά σας από το χιόνι ή τον πάγο.

Ολοι ξέρουμε ότι οι σπουδαίοι κήποι δεν προκύπτουν απλά από τύχη αλλά με σωστό και προσεκτικό σχεδιασμό. Ελπίζω λοιπόν να εκμεταλλευτήκατε τις κρύες νύχτες του χειμώνα ώστε να έχετε ήδη προγραμματίσει τι θα φυτέψετε φέτος και πού. Ξαναδείτε και το ημερολόγιο του Ιανουαρίου για να βεβαιωθείτε ότι δεν ξεχάσατε να κάνετε κάτι σημαντικό. Αν πάλι δεν βρήκατε το χρόνο να σκεφθείτε και να προγραμματίσετε μέχρι τώρα, έχετε στη διάθεσή σας λίγες ακόμα ημέρες για να το κάνετε.

Πάρτε χαρτί και μολύβι και πιάστε δουλειά! Ζωγραφίστε πώς είναι ο κήπος ή το μπαλκόνι σας τώρα αλλά και πώς θέλετε να είναι το καλοκαίρι, σημειώστε τι φυτά και προμήθειες έχετε αλλά και τι χρειάζεται να αγοράσετε. Το σχέδιο του χώρου που έχετε ζωγραφίσει θα σας βοηθήσει να διαλέξετε τα κατάλληλα φυτά για τις συγκεκριμένες συνθήκες και επίσης θα σας βοηθήσει να μην παρασυρθείτε. Ο χώρος είναι αυτός που είναι και χωράει συγκεκριμένο αριθμό φυτών, διαλέξτε τα λοιπόν με σοφία και προγραμματισμό.

Φτιάξτε ένα ημερολόγιο κήπου και ορκιστείτε να σημειώνετε τις παρατηρήσεις σας όπως π.χ. πότε φυτέψατε τη μπουκαμβίλια σας, πότε εντοπίσατε μελίγκρα στα χρυσάνθεμά σας ή ποιά φυτά δεν πήγαν καλά και τι νομίζετε ότι φταίει κ.λ.π. Του χρόνου τέτοιο καιρό αυτό το ημερολόγιο θα αποτελεί πολύτιμο βοήθημα για να αποφύγετε λάθη και να σχεδιάσετε ακόμα καλύτερα τον κήπο της επόμενης χρονιάς.

Φυτά εσωτερικού χώρου

Αν αγοράσετε φυτά αυτή την εποχή να είστε ακόμη πιο προσεκτικοί γιατί τα ολόφρεσκα και ολοζώντανα φυτά που διαλέγετε ίσως να μην είναι και τόσο τέλεια. Πολλές φορές ακόμα και μία σύντομη έκθεση των φυτών στις χειμωνιάτικες θερμοκρασίες είναι ικανή να καταστρέψει ένα φυτό, όπως για παράδειγμα ο λίγος

χρόνος που τα φυτά εκτίθενται στο κρύο όταν το φορτηγό ξεφορτώνει τα φυτά στο φυτώριο όπου ψωνίζετε. Μην σας κάνει εντύπωση λοιπόν, αν το τέλειο φυτό που αγοράσατε, αρχίσει να εμφανίζει σημάδια σοκ μέσα σε λίγες μόλις ημέρες από τη στιγμή που το τοποθετήσατε σπίτι σας. Ζητήστε να σας τυλίξουν καλά με πλαστικό τα φυτά που αγοράζετε είτε για το σπίτι σας είτε για δώρα, είναι ένας υποτυπώδης τρόπος προστασίας και αυτός.

Σύντομα τα φυτά που έχετε μέσα στο σπίτι σας θα αντιληφθούν ότι οι ημέρες αρχίζουν να μεγαλώνουν και οι υψηλές θερμοκρασίες των κλειστών χώρων θα τα βοηθήσουν να εμφανίσουν νέα βλαστάρια. Η άνοιξη δεν απέχει και πολύ ακόμα. Εκμεταλλευτείτε αυτές τις ημέρες που τα περισσότερα φυτά είναι ακόμα σε φάση ξεκούρασης και καθαρίζετε τα φύλλα τους όσο πιο συχνά μπορείτε. Ένα χλιαρό ντους στη μπανιέρα σας όποτε βρίσκετε την ευκαιρία θα τους κάνει πολύ καλό γιατί και θα απομακρύνει τη σκόνη αλλά και γιατί θα τους επιτρέψει να απορροφήσουν την υγρασία του μπάνιου.

Επίσης όσο διαρκεί αυτή η φάση ξεκούρασης, είναι καλή στιγμή για να αλλάξετε γλάστρες σε όσα φυτά χρειάζονται αλλαγή. Κλαδέψτε όποιο φυτό χρειάζεται κλάδεμα για να διορθώσετε το σχήμα και το μέγεθός του.

Όταν τα φυτά σας αρχίσουν να εμφανίζουν νέα βλάστηση ξαναρχίστε σιγά σιγά τη λίπανση με μικρότερες δόσεις μέχρι σταδιακά να φτάσετε στην κανονική αραίωση. Μπορείτε να φτιάξετε μόνοι σας ένα ελαφρύ λίπασμα που μάλιστα είναι και δωρεάν. Κρατήστε τα τσόφλια των αυγών και βάλτε τα μέσα σε ένα δοχείο με νερό. Αφήστε τα να μείνουν 1-2 ημέρες μέσα στο νερό ώστε τα συστατικά τους να περάσουν στο νερό. Στη συνέχεια ποτίστε με αυτό το νερό τις γλάστρες σας.

Καθαρίστε καλά τις γλάστρες και τα πιατάκια τους ώστε την άνοιξη να μην υπάρχουν εστίες και προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και τον πολλαπλασιασμό εντόμων και ασθενειών.

Αν κάπου κοντά σας υπάρχουν δέντρα όπως αμυγδαλιές και μανόλιες, όταν σχηματιστούν τα μπουμπούκια κόψτε λίγα κλαδιά και βάλτε τα σε νερό. Θα ανθίσουν στο βάζο φέρνοντας λίγη άνοιξη μέσα στο σπίτι σας.

Μπορείτε να αρχίσετε από τώρα να φυτεύετε σπόρους λουλουδιών (π.χ. πετούνια, βίνκα, αγέρατο, πανσέδες, σκυλάκια, μαργαρίτες) και μυρωδικών σε ρηχά δοχεία που θα κρατήσετε μέσα στο σπίτι μέχρι να φτάσουν στο στάδιο των 4 φύλλων οπότε και μπορείτε να τα μεταφυτεύετε με ασφάλεια σε γλάστρες ή στον κήπο. Για να αποφασίσετε πότε θα αρχίσετε τους σπόρους, δείτε τις οδηγίες στο αντίστοιχο πακέτο, αλλά σαν γενική αρχή ξεκινήστε 4-8 εβδομάδες πριν από τη στιγμή που θα θέλατε να μεταφυτεύσετε τα μωρά σας στο κανονικό τους σπίτι. Κάποιοι σπόροι μπορεί να χρειάζονται ακόμα και 10-12 εβδομάδες (π.χ. λεβάντα, θυμάρι) μέχρι να μεταφυτευθούν οπότε υπολογίστε ανάλογα.

Μαζέψτε ξυλάκια παγωτού ή πλαστικά μαχαίρια που μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε σαν ετικέτες γράφοντας πάνω τους με ανεξίτηλο μαρκαδόρο, ώστε να ξέρετε τι έχετε σπείρει σε κάθε δοχείο.

Το πλεονέκτημα του να ξεκινήσετε από σπόρο είναι ότι τα φυτά σας θα είναι έτοιμα να αναπτυχθούν και να ανθοφορήσουν νωρίτερα από ένα φυτό που θα αγοράσετε στο φυτώριο ακριβώς την εποχή που πρέπει να φυτευθεί. Θα σας στοιχίσει πολύ φθηνότερα, θα έχετε πολύ περισσότερα φυτά για να γεμίσετε τις γλάστρες και τον κήπο σας. Εξάλλου δεν υπάρχει μεγαλύτερη ικανοποίηση από το να βλέπετε κάθε μέρα κι ένα καινούργιο βλασταράκι να παίρνει τη θέση ενός μικρού σπόρου.

Φυτά στο μπαλκόνι

Καθαρίστε καλά τις γλάστρες και τα πιατάκια τους ώστε την άνοιξη να μην υπάρχουν εστίες και προϋποθέσεις για την ανάπτυξη και τον πολλαπλασιασμό εντόμων και ασθενειών. Αν πρόκειται να χρησιμοποιήσετε παλιές γλάστρες φροντίστε να τις καθαρίσετε καλά, χρησιμοποιώντας νερό και χλωρίνη (9 μέρη νερό προς 1 μέρος χλωρίνη και 2-3 κουταλιές ξύδι) και αφήστε τις να στεγνώσουν με τον αέρα.

Αν κάποιο φυτό σας πέθανε για άγνωστο λόγο και υποψιάζεστε ότι επρόκειτο για κάποια "μυστηριώδη" ασθένεια, πετάξτε το χώμα του και μην το ξαναχρησιμοποιήσετε. Κρατήστε τη γλάστρα αφού όμως την καθαρίσετε καλά όπως περιγράψαμε.

Παραγγείλτε ή αρχίστε να αγοράζετε σπόρους λουλουδιών, λαχανικών και μυρωδικών. Αν έχετε σπόρους από πέρσυσι, ελέγξτε τις ημερομηνίες και δοκιμάστε να αφήσετε λίγους σπόρους πάνω σε βρεγμένη χαρτοπετσέτα που θα τη διατηρήσετε υγρή. Αν οι σπόροι δεν φυτρώσουν, καλύτερα να αγοράσετε ένα καινούργιο πακέτο σπόρων.

Αν σκοπεύετε να φυτέψετε βολβούς ανοιξιιάτικης φύτευσης σε γλάστρες, φυτέψτε τις αμαρυλλίδες, τα μιγκέ, τις αστίλβες λίλιουμ, και την δισέντρα τώρα αλλά περιμένετε το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου για να φυτέψετε κάλλες, κάνες, ντάλιες, γλαδιόλες, αγάπανθο, μπιγκόνιες και γκλοξίνιες.

Ελέγξτε τους βολβούς που έχετε αποθηκεύσει από πέρσυσι και πετάξτε όσους δείχνουν μαλακοί, ζαρωμένοι ή έχουν σημάδια μούχλας.

Οι κρόκοι, οι νάρκισσοι, οι φρέζιες και οι υάκινθοι που φυτέψατε το φθινόπωρο μπορεί να αρχίσουν να ανθίζουν στα τέλη αυτού του μήνα, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.

Μην κλαδέψετε τώρα θάμνους και φυτά που έχουν ανοιξιιάτικη ανθοφορία (π.χ. γλιτσίνια) γιατί τα μπουμπούκια τους είναι ήδη σχηματισμένα κι ας μην τα βλέπετε ακόμα. Προτιμήστε να το κάνετε όταν η ανθοφορία τους τελειώσει.

Αντίθετα, τώρα θα πρέπει να κλαδέψετε τα αναρριχώμενα (π.χ. αγιόκλημα, γιασεμί, μπουκαμβίλια) και τους θάμνους (π.χ. αγγελική) που ανθίζουν το καλοκαίρι. Αφαιρέστε κατ' αρχήν όλα τα ξερά ή σπασμένα βλαστάρια και αραιώστε λίγο τα κλαδιά (κυρίως στο κέντρο) ώστε ο αέρας να κυκλοφορεί ελεύθερα και ο ήλιος να περνάει μέσα από τα κλαδιά και να φτάνει παντού.

Όταν τα φυτά σας αρχίσουν να εμφανίζουν νέα βλάστηση ξαναρχίστε σιγά σιγά τη λίπανση με μικρότερες δόσεις μέχρι σταδιακά να φτάσετε στην κανονική αραιώση. Μπορείτε να φτιάξετε μόνοι σας ένα ελαφρύ λίπασμα που μάλιστα είναι και δωρεάν. Κρατήστε τα τσόφλια των αυγών και βάλτε τα μέσα σε ένα δοχείο με νερό. Αφήστε τα να μείνουν 1-2 ημέρες μέσα στο νερό ώστε τα συστατικά τους να περάσουν στο νερό. Στη συνέχεια ποτίστε με αυτό το νερό τις γλάστρες σας.

Φυτά στον κήπο

Καθαρίστε και λαδώστε τα εργαλεία σας, σύντομα θα τα χρειαστείτε. Αν κάποια από αυτά χρειάζονται βάψιμο, βάψτε τις λαβές τους με έντονα χρώματα. Θα είναι πολύ πιο εύκολο να εντοπίσετε πού τα ξεχάσατε.

Μαζέψτε τα πεσμένα φύλλα και φρούτα που έχουν συγκεντρωθεί στο έδαφος ώστε να μην υπάρχουν εστίες δημιουργίας ασθενειών και εντόμων στον κήπο σας. Οι πρώτες ζεστές ημέρες της άνοιξης θα σηματοδοτήσουν τη γέννηση ενοχλητικών επισκεπτών στον κήπο σας. Για τον ίδιο λόγο, κόβετε όλα τα τραυματισμένα κλαδιά αμέσως μόλις τα εντοπίσετε.

Αν θέλετε να απομακρύνετε τις μυρμηγκοφωλιές που κατά τη διάρκεια του χειμώνα ξεφύτρωσαν στον κήπο σας, μία γερή δόση από ταλκ ή ξύδι θα αναγκάσει τα κατά τα άλλα συμπαθέστατα μυρμηγκάκια να μετακομίσουν. Επίσης το ράντισμα με ξύδι μπορεί να μειώσει την εμφάνιση ζιζανίων στον κήπο σας αλλά επειδή αλλάζει την αλκαλικότητα του εδάφους κάντε το με μέτρο.

Όταν ο καιρός το επιτρέπει κάντε μία γερή καθαριότητα στα φυτά του κήπου σας, με το λάστιχο, ώστε να απομακρυνθούν αυγά εντόμων που τυχόν παρέμειναν πάνω στα φυτά παρά τη βροχή και το κρύο.

Ελέγξτε τους βολβούς που έχετε αποθηκεύσει από πέρυσι και πετάξτε όσους δείχνουν μαλακοί, ζαρωμένοι ή έχουν σημάδια μούχλας.

Αν σκοπεύετε να φυτέψετε βολβούς ανοιξιάτικης φύτευσης στον κήπο (λίλιουμ, κάλλες, κάνες, ντάλιες, γλαδιόλες, αγάπανθο, αλστρομέρια, αμαρυλλίς, αστίλβη, δισέντρα, μιγκέ) κάντε το μέχρι το τέλος του μήνα ή το αργότερο μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου.

Οι κρόκοι, οι νάρκισσοι, οι φρέζιες και οι νάκινθοι που φυτέψατε το φθινόπωρο μπορεί να αρχίσουν να ανθίζουν στα τέλη αυτού του μήνα, ανάλογα με τις καιρικές συνθήκες.

Παραγγείλτε ή αρχίστε να αγοράζετε σπόρους λουλουδιών, λαχανικών, μυρωδικών αλλά και οπωροφόρα δέντρα. Αν έχετε σπόρους από πέρυσι, ελέγξτε τις ημερομηνίες και δοκιμάστε να αφήσετε λίγους σπόρους πάνω σε βρεγμένη χαρτοπετσέτα που θα τη διατηρήσετε υγρή. Αν οι σπόροι δεν φυτρώσουν, καλύτερα να αγοράσετε ένα καινούργιο πακέτο σπόρων.

Φυτέψτε κατευθείαν στον κήπο ραδίκια, σπαράγγια και αγκινάρες προς τα τέλη αυτού του μήνα αλλά και σε προστατευμένα δοχεία σπόρους για μπρόκολα, μπιζέλια και λάχανο. Μπορείτε να φυτέψετε σε δοχεία σπόρο τομάτας για πρώιμη συγκομιδή τον Ιούνιο.

Κλαδέψτε τις μηλιές, τις αχλαδιές και τις κερασιές. Ειδικά για τις ροδακινιές και τα εσπεριδοειδή, κλαδέψτε πριν αρχίσει η ανθοφορία τους. Επίσης οι ροδακινιές χρειάζονται προληπτικό ψεκασμό για το ζάρωμα των φύλλων όμως θα πρέπει να έχει περάσει ο κίνδυνος παγωνιάς πριν ψεκάσετε. Μπορείτε επίσης να αρχίσετε το κλάδεμα της κληματαριάς σας.

Φυτέψτε γυμνόριζους θάμνους που ανθοφορούν την άνοιξη.

Μην κλαδέψετε τώρα θάμνους και φυτά που έχουν ανοιξιάτικη ανθοφορία (π.χ. γλιτσίνια) γιατί τα μπουμπούκια τους είναι ήδη σχηματισμένα κι ας μην τα βλέπετε ακόμα. Προτιμήστε να το κάνετε όταν η ανθοφορία τους τελειώσει.

Αντίθετα, τώρα θα πρέπει να κλαδέψετε τα αναρριχώμενα (π.χ. αγιόκλημα, γιασεμί, μπουκαμβίλια) και τους θάμνους (π.χ. αγγελική) που ανθίζουν το καλοκαίρι. Αφαιρέστε κατ' αρχήν όλα τα ξερά ή σπασμένα βλαστάρια και αραιώστε λίγο τα κλαδιά (κυρίως στο κέντρο) ώστε ο αέρας να κυκλοφορεί ελεύθερα και ο ήλιος να περνάει μέσα από τα κλαδιά και να φτάνει παντού.

Αν έχετε γκαζόν στον κήπο σας, μην πατάτε πάνω του όταν υπάρχει χιόνι ή πάγος. Τα καφέ ξεραμένα χορταράκια που θα έχουν το σχήμα των παπουτσιών σας θα σας θυμίζουν για μήνες αυτά τα βήματα.

Όταν ο καιρός το επιτρέπει και το χώμα είναι στεγνό, σκάψτε το και προσθέστε κοπριά ή λίπασμα ώστε να αεριστεί, να ανανεωθεί και προλάβει να "χωνέψει" μέχρι να αρχίσετε να φυτεύετε καινούργια φυτά. Ετοιμάστε τα παρτέρια για τα λαχανικά και επιδιορθώστε τους φράχτες και τα στηρίγματα των δέντρων και των φυτών. Μαζέψτε ξυλάκια παγωτού ή πλαστικά μαχαίρια που μπορείτε να τα χρησιμοποιήσετε σαν ετικέτες στον κήπο σας γράφοντας πάνω τους με ανεξίτηλο μαρκαδόρο, ώστε να ξέρετε τι έχετε σπείρει σε κάθε σημείο. Θυμηθείτε τί λαχανικά είχατε φυτέψει πέρυσι στα παρτέρια και αποφύγετε να βάλετε στα ίδια σημεία ίδιο τύπο λαχανικού. Εναλλάσσετε λοιπόν τα λαχανικά σας κάθε 1-2 χρόνια ώστε το έδαφος να προλαβαίνει να ανανεώνεται κάθε χρόνο.

Αν στον κήπο σας έχετε δέντρα όπως οι αμυγδαλιές ή οι μανόλιες, όταν σχηματιστούν τα μπουμπούκια κόψτε λίγα κλαδιά και βάλτε τα σε νερό. Θα ανθίσουν στο βάζο φέροντας λίγη άνοιξη μέσα στο σπίτι σας.

Τυπικά λοιπόν μας έμεινε μόνο ένας μήνας χειμώνα και μάλιστα μικρός. Όσο κι αν ο Μάρτης μας εκπλήξει με χιόνια ή κρύο, το Μάρτη πάντα μυρίζει άνοιξη κι αυτή η μυρωδιά μας αρέσει πολύ.

Ετοιμαστείτε λοιπόν, κάνοντας όλες τις απαραίτητες προετοιμασίες, ώστε να υποδεχτούμε την άνοιξη με ολάνθιστες γλάστρες και καταπράσινους κήπους. Φυτέψτε τα λουλούδια που ανθίζουν νωρίς την άνοιξη κοντά στα παράθυρα ώστε ακόμα κι αν το κρύο σας κρατάει μέσα να μπορείτε να τα καμαρώνετε από τη ζεστασιά του σπιτιού σας. Η αναμονή θα είναι έτσι και πιο ευχάριστη και πιο σύντομη.